

WÓJT GMINY LUBACZÓW

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubaczów
województwo podkarpackie
-Zmiana-**

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

Autor opracowania:

.....

Rok 2014/2015

1. Wprowadzenie.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy lub zmian do już przyjętego dokumentu wynika z art.46.ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U z 2013, poz. 1235 ze zm.) i jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 14 w/w ustawy rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu obejmujące w szczególności: uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawa opinii, zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 w/w ustawy oraz stanowisko odnośnie zakresu prognozy i stopnia szczegółowości Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie. Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami /Polityka Ekologiczna Kraju, plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego; programy ochrony środowiska: województwa podkarpackiego, powiatu lubaczowskiego oraz gminy Lubaczów/,
- b) propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- c) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- d) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu /odniesienie do wyników Państwowego Monitoringu Środowiska/,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów polegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu /identyfikacja celów w odniesieniu do konwencji międzynarodowych: konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, Bonn 1979 (Dz.U.03.2.17), konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, Ramsar 1971 (Dz.U.78.7.24), Konwencji o Różnorodności Biologicznej, Rio de Janeiro 1992r.(Dz. U. 2002r .Nr 184, poz.15320), Europejska Konwencja Krajobrazowa, Florencja 2000 (Dz. U. 06.14.98), Dyrektywy Rady 92/43/EWG/, Dyrektywy Rady 79/409/EWG, Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej/,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe

i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy (identyfikacje negatywnych, w tym znaczących oddziaływań wprowadzonych funkcji na poszczególne elementy środowiska, wynikających ze zmiany funkcji terenu, emisji do środowiska i wykorzystania zasobów środowiska oraz przyjętych w dokumencie rozwiązań problemów ochrony środowiska /gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powietrza itp./ w odniesieniu do sposobu i czasu ich oddziaływania, w tym w odniesieniu do obszarów chronionych i projektowanych do ochrony prawnej na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz systemu przyrodniczego gminy i powiązań z systemami przyrodniczymi gmin sąsiednich. Potencjalne oddziaływania znaczące wymagają szczegółowego omówienia).

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzonej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotykanymi trudnościami wynikającymi z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Celem prognozy jest identyfikacja negatywnych, w tym potencjalnie znaczących oddziaływań na środowisko, które mogą być efektem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz jego integralność, wynikających z ustalonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego celów, priorytetów i zadań oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W trakcie sporządzania prognozy dokonano:

- analizy materiałów źródłowych /literatura, dokumentacje specjalistyczne z zakresu hydrogeologii, geologii, hydrologii, przyrody, krajobrazu, plan zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego terenów otaczających itp./ dotyczących charakterystyki i stanu poszczególnych składników środowiska oraz uwarunkowań ekofizjograficznych perspektywnego rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
- oceny stanu środowiska na podstawie wyników monitoringu państwowego oraz wizji terenowej,
- na podstawie analizy uwarunkowań ekofizjograficznych i potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko oraz odporności środowiska na degradację - oceny potencjalnych skutków środowiskowych realizacji ustaleń projektowanego dokumentu dla stanu środowiska i zdrowia ludzi oraz możliwości minimalizacji znaczących oddziaływań na środowisko i potrzeb ewentualnej kompensacji przyrodniczej.

2. Charakterystyka projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubaczów.

Obszar objęty opracowaniem obejmuje trzy tereny znajdujące się w miejscowościach:

- a) Lisie Jamy – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z możliwością prowadzenia usług nieuciążliwych (**1MN**),
- b) Szczutków – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z możliwością prowadzenia usług nieuciążliwych oraz teren zabudowy zagrodowej z możliwością prowadzenia działalności produkcyjno-usługowej (**2MN, 1RM**),
- c) Hurcze teren zabudowy infrastrukturalnej służącej wykonywaniu zadań własnych gminy w zakresie ochrony zdrowia, edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej (**1BI**).

Teren w m. Lisie Jamy o pow. ok. 2,2 ha położony jest w środkowej części gminy. Znajduje się on w strefie częściowo zurbanizowanej. Komunikację zapewniają mu drogi gminne. Północna część terenu graniczy z kompleksem leśnym. Nie występują na nim wody powierzchniowe, natomiast od strony wschodniej teren sąsiaduje z bezimiennym ciekim, uchodzącym do rzeki Lubaczówki. Teren położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Najbliżej znajduje się obszar Natura 2000 "Łukawiec" PLH180024 w odległości ok. 4,5km. W obszarze objętym opracowaniem występuje stanowiska archeologiczne, dla którego obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) i jest to stanowisko Nr 2/AZP101-87/29 wpisane do rejestru zabytków pod numerem A-596/717.

Teren w m. Szczutków obejmuje obszar o pow. ok. 4,8ha, znajdujący się w południowo-zachodniej części gminy. Stanowią go w chwili obecnej tereny rolnicze (pastwiska V i VI kl. bonitacyjnej). Komunikację zapewnia mu droga powiatowa i drogi gminne. Teren znajduje się w sąsiedztwie zabudowy zagrodowej oraz kompleksu leśnego. Najbliższym obszarem chronionym jest obszar Natura 2000 "Łukawiec" PLH180024, położony w kierunku wschodnim w odległości ok. 1,9km. Ponadto występuje na nim stanowiska archeologiczne Nr 8/AZP102-87/2.

Teren w m. Hurcze obejmuje obszar położony w zachodniej części gminy. Jest to obszar o powierzchni ok. 2,3ha znajdujący się w strefie zurbanizowanej, komunikację zapewniają mu od strony północnej droga powiatowa, a od wschodu i zachodu drogi gminne. Na tym terenie występują wody powierzchniowe w zachodniej i południowo - zachodniej części. Jest to ciek bez nazwy, którego źródło znajduje się na przedmiotowej działce, a kończy się w odległości ok. 250m w kierunku północnym. Znajduje się tu także zbiornik wodny o pow. ok. 0,06ha oraz kilka niewielkich oczek wodnych. W odległości ok. 0,3km w kierunku południowym znajduje się rzeka Przerwa. Teren położony jest poza obszarami chronionymi. Najbliższą formą ochrony jest obszar Natura 2000 "Łukawiec" PLH180024 położony w kierunku południowo wschodnim w odległości ok.. 5,2km.

3. Zakres terytorialny prognozy.

Prognoza obejmuje ocenę skutków oddziaływań ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubaczów w granicach objętych zmianą z uwzględnieniem systemu przyrodniczego gminy, obszarów i obiektów przyrodniczych chronionych i projektowanych do ochrony prawnej i planistycznej oraz powiązań ekologicznych z cennymi przyrodniczo terenami znajdującymi się w otoczeniu.

4. Charakterystyka metod oraz wykaz dokumentów i opracowań, z których informacje uwzględnia się w prognozie.

Prognozując oddziaływanie na środowisko stosowano następujące metody:

- waloryzacji komponentów środowiska przyrodniczego oraz walorów krajobrazowych na podstawie wizji terenowej,
- analizy i oceny materiałów kartograficznych i materiałów dokumentacyjnych,
- oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogą stwarzać planowane funkcje terenu.

W trakcie prac prognostycznych wykorzystano następujące materiały i dokumenty:

1. Raport o stanie środowiska województwa podkarpackiego za 2013r. (www.wios.rzeszow.pl),
2. Stan środowiska w powiecie lubaczowskim za 2011 e. WIOŚ Rzeszów Delegatura w Przemyślu, Przemyśl 2012r.
3. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Lubaczów na lata 2010-2018-projekt, Lubaczów 2010 r.
4. Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019r. Zarząd Województwa Podkarpackiego, Rzeszów 2013r.
5. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego. Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, Rzeszów 2002r.
6. Opracowanie fizjograficzne gminy Lubaczów woj. przemyskie - Geoprojekt Przedsiębiorstwo Geologiczno-Fizjologiczne i Geodezyjne Budownictwa, Rzeszów 1982r.
7. Opracowanie ekofizjograficzne dla obszarów budownictwa mieszkalnego i usługowego na terenie gminy Lubaczów na potrzeby m.p.z.p. Lisie Jamy 2011-Przemyśl 2011-2012r.
8. Opracowanie ekofizjograficzne dla obszarów budownictwa mieszkaniowo-usługowego na terenie gminy Lubaczów na potrzeby m.p.z.p. zalesienia gruntów rolnych na terenie gminy Lubaczów -Przemyśl 2011 -2012r.
9. Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lubaczów - 1998r.
10. J. Kondracki - Geografia regionalna Polski-Wyda. Nauk. PWN Warszawa 1998r.
11. A. Woś- Klimat Polski – Wyd. Nauk. PWN Warszawa 1999r.
12. Ustawa z dnia 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko /Dz.U.2013.r., poz. 1235 z późn. zm./.
13. Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r./ Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.).
14. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2012 r., poz.647 z późn. zm.).

15. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody /Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.).
16. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych /Dz. U. z 2013 r., poz.1205).
17. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami /Dz. U. z 2003r. Nr 162, poz. 1563/.
18. Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 (dz. U. z 2013, poz. 21).
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (dz. U. 2008r. nr 47, poz.281).
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. o ochronie gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014, poz.1348).
21. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posada wiania obiektów budowlanych (dz. U. z 2012 r., poz. 463).
22. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213 poz.1397 z późn. zm.).
23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. z 2002, Nr 87, poz. 76).
24. Polska Czerwona Księga Zwierząt. PWRiL .Warszawa 1992r.
25. Polska Czerwona Księga Roślin PAN Kraków 1993r.
26. Europejska czerwona lista zwierząt i roślin zagrożonych wyginięciem w skali światowej. Konwencje międzynarodowe i uchwały organizacji międzynarodowych Zeszyt 3. IOS. Warszawa
27. Ostoje ptaków w Polsce. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Gdańsk 1994r.
28. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. T. Wilk, M. Jujka, J. Krogulec, P. Chylarecki. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków .Marki 2010r.
29. Program ochrony bociana białego w Polsce. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Natury "pro Natura". Wrocław 1995r.
30. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym- rola korytarzy ekologicznych. M. Kistowski, M. Pchałek. Warszawa 2009r.

5. Podstawowe cechy środowiska.

Podstawowe cechy środowiska w obszarze gminy Lubaczów przedstawiają się następująco:

- Pod względem morfologicznym tereny objęte zmianą Studium leżą w obrębie Płaskowyżu Tarnogrodzkiego i Kotliny Sandomierskiej. Teren płaskowyżu wznosi się do wysokości 261m n. p. m., a wysokości względne nie przekraczają 62,0m. Płaskowyż Tarnogrodzki rozcinają doliny rzeki Lubaczówki i jej liczne dopływy. W dolnym odcinku rzeki Lubaczówki teren położony jest na wysokości ok. 190 m n. p . m. , a w górnym do wysokości 222m n. p. m. Płaskowyż Tarnogrodzki najbardziej jest urzeźbiony w południowo-wschodniej części gminy. Różnice wysokości przekraczają 15,0m. Spadki dochodzą do 10%, lokalnie mogą być większe. Na krawędzi Płaskowyżu z dolina Lubaczówki usytuowane są wydmy o charakterze parabolicznym, o wysokości 10,0m n.p.m., o spadkach od 5 do 10%. Dolinę rzeki Lubaczówki i jej dopływów: Sołotwy, Świdnicy i Smolinki, roz-

dziela Płaskowyż na kilka wzniesień. Doliny o przebiegu równoleżnikowym zbierają się w rejonie miasta Lubaczowa i na południe od niego przechodzą w jedną szeroką dolinę Lubaczówki.

- Teren gminy znajduje się w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego. Trzeciorzędowe osady morskie reprezentowane są przez ropy krakowieckie, pylaste, zwarte z okresu trzeciorzędowego, o miąższości dochodzącej miejscami ponad 1000m. Są to najmłodsze osady trzeciorzędowe, których strop występuje na głębokości ponad 9m. W ich kompleksie znajdują się: szare ropy, ropy i mułowce lokalnie z przewarstwieniami piasków i piaskowców. Całość przykryta jest utworami czwartorzędowymi w postaci przypowierzchniowych glin pylastych i pyłów oraz podścielających je piasków drobno i średnioziarnistych z warstwami piasków pylastych.
- Na terenie gminy warunki wodne związane są z poziomem wód czwartorzędowych w utworach piaszczysto-pylastych lub w dolinie rzek piaszczysto-żwirowych. Poziom tych wód jest swobodny, lokalnie pod napięciem. Na terasie zalewowej wody gruntowe o swobodnym zwierciadle występują na głębokości od 1,5m w części wschodniej do 2,5m w części zachodniej. W okresach z intensywnymi opadami zwierciadło wody podnosi się w granicach ok. 1,0m. Jest to pierwszy poziom wodonośny, narażony na zanieczyszczenia z powierzchni terenu, który nie ma znaczenia gospodarczego.

Teren objęty zmianą studium w miejscowości Szczutków i Lisie Jamy położony jest poza granicami Obszaru Wysokiej Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 428 Dolina Kopalna Biłgoraj – Lubaczów. Brak w tym terenie udokumentowanych ujęć wód czwartorzędowych.

Teren funkcyjny w m. Hurcze znajduje się w obrębie GZWP nr 428 Kopalna Dolina (Lubaczów Biłgoraj).

Obszar zbiornika obejmuje SW część byłego woj. zamojskiego i NE część byłego woj. przemyskiego. Jest to zbiornik czwartorzędowy obejmujący dolinę kopalną Biłgoraj- Lubaczów. W brzeżnej partii zapadliska przedkarpackiego wapienne osady budujące Roztocze zostały zrzucone uskokami na głębokość ca 100m, natomiast w partii centralnej dokumentowanego zbiornika na głębokość ca 350m. Na nich osadzony został gruby pakiet warstw krakowieckich wykształconych w postaci ropy, mułowców, ropy z drobnymi wkładkami piasków i piasków pylastych. Utwory te stanowią podłoże utworów czwartorzędowych. Główną strukturę w stropie ropy mioceńskich stanowi głęboka rynna kopalna, której zasięg pokrywa się generalnie z wyznaczonym zbiornikiem GZWP 428. Utwory czwartorzędowe w obrębie rynny kopalnej osiągają miąższość do ca 80m w części północnej, ca 60m w okolicach Biłgoraja. Średnia wydajność pojedynczego otworu studziennego mieści się w granicach 20-40m³ /h. Generalnie wody w obrębie zbiornika są dobrej jakości i należą do I i II klasy; wody klasy III występują sporadycznie. Jest to zbiornik porowy, odkryty. Utworami wodonośnymi są piaszczyste i piaszczysto-żwirowe osady czwartorzędu. Ich miąższość wynosi 20 – 30m. Zwierciadło wód ma najczęściej charakter swobodny. Zasilanie tego poziomu odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych oraz dopływ boczny z utworów trzeciorzędu i kredy Roztocza.

- Na terenie gminy występują gleby bielnicowe i pseudobielnicowe, brunatne, czarne ziemie zdegradowane i właściwe, mady, mułowo-torfowe, torfowe i murszowo-mineralne wy-

tworzone na piaskach, pyłach i glinach rzecznych i wodno-lodowcowych. Gleby bielico-
we i pseudobielicowe na obszarze gminy są powszechnie występujące. Związane są one
ściśle z piaszczystym lub pylastym podłożem. Wykazują w swym profilu wyraźny po-
dział na poziom wymywania i wmywania. Zostały zakwalifikowane do III, IV i V klasy
bonitacyjnej, a lokalnie także do II. W północnej części wsi Bałaje i Załuże gleby typu
bielicowego i pseudobielicowego zalicza się do kompleksu pszenno dobrego, ale jest
ich bardzo niewiele. Większość wymienionego obszaru zajmują gleby kompleksu żytnie-
go bardzo dobrego. Ten sam kompleks glebowy przeważa w środkowej części wsi Tymce
i Piastowo, we wsi Hurcze, Dąbków, w środkowej i północnej części Młodowa, w pół-
nocnej części Borowej Góry, na południu wsi Podlesie, w części środkowej wsi Huta
Kryształowa (płatowe), Budomierz, na południu Krowicy, Wólki Krowickiej, aż po
wschodnią część Lisich Jam i płatowo w Krowicy Lasowej. W sąsiedztwie tych gleb wy-
tworzyły się gleby kompleksu żytniego dobrego i zajmują obszary: płn. części Młodowa,
granicy wsi Tymce i Basznia Dolna, granicy wsi Piastowo - Basznia Dolna - Borowa Gó-
ra, część południowa Baszni Dolnej, środkową część Karolówki, wsch. Część Sieniawki
i Huty Kryształowej (w niewielkich ilościach) oraz: płn.- zach. część Lisich Jam, północ-
no- wschodnia część Opaki, granicy wsi Opaka - Szczutków oraz płn. część m. Szczut-
ków. We wsiach Dąbrowa, Krowica Lasowa, Cetynia, Krowica Sama, Krowica Hołodo-
wska i Budomierz kompleks glebowy żytni dobry wykształcił się nieregularnie, miejsca-
mi w niewielkich ilościach. Również w niewielkich ilościach we wsi Załuże, Tymce,
Basznia Dolna, Basznia Górna, Szczutków, Cetynia zanotowano występowanie komplek-
su żytnio - łubinowego związanego z bielicowym typem gleb. Kompleksy zbożowo pa-
stewne o największej powierzchni posiadają wsie: Tymce, Borowa Góra, Młodów, Opa-
ka. Gleby bielicowe i pseudobielicowe ulegają ciągle degradacji. Kolejny typ gleb - gleby
brunatne wyrugowane i kwaśne - zajmuje znacznie mniejszą powierzchnię niż typ bieli-
cowy. Podłoże do wykształcenia tych gleb stanowiły piaski słabo gliniaste, piaski luźne,
piaski gliniaste, pyły zwykłe. W glebach tych nie wyróżnia się poziomu wymywania
i wmywania. Stanowią one klasy bonitacji gleb - IV, V, VI i lokalnie III. Wykształcone
na tym typie gleb kompleksy: pszenno dobry i pszenno wadliwy występują w płn. części
Załuża (pierwszy kompleks) oraz w pld. i wsch. części Dąbrowy i płn. części Krowicy
Lasowej (kompleks drugi). Śladowo we wsi Lisie Jamy, Dąbrowa, Bałaje wyróżnia się
kompleks żytni dobry, a we wsiach Basznia Górna, Borowa Góra, Budomierz, Cetynia,
Krowica Sama, Krowica Lasowa, Dąbrowa, Lisie Jamy, Szczutków i Opaka - kompleks
żytni słaby. Kompleks gleb żytnio - łubinowy zaznacza się we wsiach obrzeża pld. gmi-
ny, kompleksy zbożowe - pastewne tylko we wsi Szczutków. Mady to następny typ gleb,
zajmujący część gminy Lubaczów. Mady to gleby dolin rzecznych, częściowo zalewa-
nych, charakteryzują się budową warstwową i obecnością substancji organicznych na
różnych głębokościach. Gleby te są dobrze uwilgocone, zostały zaklasyfikowane w klasie
III, IV, V. Wytworzony na bazie tych gleb kompleks żytni dobry występuje we wsi Bu-
domierz, w jej środkowej części. Wzdłuż rzek: Sołotwy, Zawadówki i Lubaczówki cią-
gnie się pas użytków zielonych na glebach właśnie tego typu. Wsie, w których ten kom-
pleks również występuje to: Bałaje, Załuże, Piastowo, Basznia Dolna, Podlesie, Sieniaw-
ka, Huta Kryształowa, Młodów, Lisie Jamy, Wólka Krowicka, Krowica Hołodowska,
Budomierz, Dąbków, Opaka i Szczutków. Kompleksy użytków zielonych średnich, sła-

bych i bardzo słabych związane także z typem gleb: czarne ziemie właściwe i zdegradowane. Odwodnienie terenu i mechaniczna uprawa na tych glebach powoduje zahamowanie procesu akumulacji substancji organicznych. Odczyn gleb w górnej części profilu jest słabo kwaśny. Zaliczony jest do III, IV i V klasy bonitacyjnej. Pod użytki zielone wykorzystuje się również pozostałe typy gleb, a więc mułowo-torfowe, torfowe (z czynnym lub zahamowanym procesem torfotwórczym) oraz murszowo-mineralne wytworzone na piaskach, pyłach i glinach rzecznych i wodno-lodowcowych. Kompleksy użytków zielonych bardzo dobrych, dobrych, średnich i słabych rozwinęły się na glebach opisywanych wcześniej, a więc bielcowych i pseudobielcowych we wsiach Bałaje i Załuże (części pld. i wsch.), Tymce (część zachodnia), Basznia Górna i Sieniawka oraz na glebach brunatnych w części pld. Dąbkowa. Niewielkie powierzchnie zajmują te kompleksy we wsi Krowica Sama, Krowica Lasowa, Szutków, Opaka, Hurcze. Podsumowując, można stwierdzić, że znaczną część gminy Lubaczów zajmują gleby bielcowe i pseudobielcowe, kompleksy glebowe żytne oraz kompleksy użytków zielonych wytworzonych na różnych typach gleb.

- Klimat w rozpatrywanym terenie wg A. Wosia –Klimat Polski, gmina Lubaczów znajduje się w regionie klimatycznym zamojsko-przemyskim. Charakteryzuje go najmniejsza liczba dni z pogodą umiarkowaną ciepłą – 122 dni w roku oraz jednocześnie z dużym zachmurzeniem – 38 dni. Rzadziej pojawiają się dni chłodne, których jest około 30 w roku. Częściej niż w innych regionach pojawiają się dni z pogodą bardzo ciepłą, słoneczną – średnio 24 dni. Dni z pogodą z przymrozkami, bardzo chłodną i słoneczną jest ok. 5. Zazwyczaj wiosna jest chłodniejszą porą roku od jesieni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7-8 ° C. Największą wilgotność powietrza odnotowano w lecie i jesieni. Jesień to okres z największą liczbą dni z mgłą, szczególnie w dolinie rzeki Lubaczówka. Średnio w gminie Lubaczów spada 670mm opadów atmosferycznych, najwięcej w lecie, następnie wiosną, jesienią i zimą najmniej. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez 80-90 dni w roku. Przeważają wiatry z kierunku zachodniego, a częstotliwość ich wynosi 20,7%, a także południowo-zachodnie z częstotliwością – 15,5%. Najrzadziej wieją wiatry z kierunku północno-wschodniego – 4,3% oraz północnego 9,1%. Warunki klimatu lokalnego najkorzystniejsze związane są z wierzchołkami suchymi i zboczami dolin o ekspozycji południowej i południowo-wschodniej. Są to tereny dobrze przewietrzane o dobrych warunkach solarnych. Tereny objęte zmianą studium posiadają raczej korzystne warunki klimatyczne, łagodzone odległością od koryta rzeki, a także sąsiadującymi kompleksami leśnymi.

6. Stan zasobów i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji, wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym.

Z analizy uwarunkowań ekofizjograficznych wynikają następujące obowiązki:

- ochrony powierzchni ziemi i gleb przed degradacją fizyczną (w tym osuwiskami) i chemiczną oraz przeznaczaniem gleb wysokich klas bonitacyjnych na cele budowlane,
- ochrony ilościowej i jakościowej wód podziemnych GZWP Nr 428 Kopalna Dolina Biłgoraj-Lubaczów oraz wód powierzchniowych, w tym zwiększenia retencji wód, (Jednoli-

te Części Wód Powierzchniowych: Sołotwa do Glinianki PLRW2000162256469, Świdnica PLRW2000162256489, Brusienka PLRW200016228249, Dopływ spod Dachnowa PLRW2000162256492, Przerwa PLRW2000162256529, Dopływ w Szczutkowie-PLRW200016225654, Zamiło z Czartrzem PLRW20001622529, Lubaczówka od granicy państwa z Sołotwą od Glinianki do Łukowa PLRW200019225659- oraz Jednolita Część Wód Podziemnych: PLGW2200127;

- ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami gazowymi i pyłowymi oraz ochrony przestrzeni przed hałasem,
- ochrony i kształtowania mikroklimatu korzystnego dla ludzi,
- ochrony przeciwpowodziowej (wyłączenie z zabudowy terenów dolin rzecznych przyjmujących wody roztopowe i opadowe oraz osi dolin stanowiących linie spływu wód okresowych),
- ochrony funkcji ekologicznych terenów aktywnych biologicznie oraz bioróżnorodności na poziomie ekosystemowym, siedliskowym i gatunkowym (struktura przyrodnicza gminy, obszary chronione i projektowane do ochrony prawnej),
- ochrony zasobów kulturowych, w tym zabytków kultury,
- ochrony harmonijnego krajobrazu rolniczego (dostosowanie obiektu do skali i charakteru krajobrazu, likwidacja lub osłona obiektów dysharmonijnych) oraz punktów i panoram widokowych.

Kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy powinno uwzględniać podstawowe uwarunkowania przyrodnicze, takie jak:

- deficyt wód powierzchniowych na znacznych obszarach gminy (wierzchowiny, strefy wododziałowe),
- niskie potencjalne wydajności ujęć wód kredowych w strefie wododziałowej,
- hydrologiczną, ekologiczną i gospodarczą (użytki zielone) rolę torfowisk oraz wahania poziomu wód gruntowych w dolinach rzek w wieloleciu +/- 2m, w zależności od intensywności zasilania atmosferycznego,
- zagrożenie powodziowe w dniach dolin rzecznych,
- częściowe położenie gminy w obszarze GZWP Nr 428 Dolina Kopalna Biłgoraj - Lubaczów obszary źródłiskowe,
- silne zagrożenie erozją wodną stoków o nachyleniu przekraczającym 10% oraz z układem pól i dróg rolniczych wzdłuż stoków,
- zróżnicowanie przyrodnicze i krajobrazowe obszaru gminy oraz dużą bioróżnorodność na poziomie siedliskowym, gatunkowym i genetycznym,
- rangę europejską walorów przyrodniczych (obszary Natura 2000 Horyniec PLH180017. Łukawiec PLH180024) Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu, rezerwat przyrody „Kamienne”, użytki ekologiczne, pomniki przyrody,
- możliwości zwiększenia lesistości poprzez zalesienia gruntów zagrożonych erozją w stopniu bardzo silnym i silnym oraz kształtowania stosunków biocenotycznych,
- istniejące ograniczenia ekologicznych funkcji dolin rzecznych ze względu na intensywne użytkowanie rolne gruntów, użytkowanie rekreacyjne oraz zabudowę, drogi poprzecznie przecinające doliny lub prowadzące na całej długości wzdłuż doliny,

- powiązanie funkcjonalne obszaru gminy z terenami otaczającymi.

Z istniejących uwarunkowań fizjograficznych wynika, że obszar gminy Lubaczów predysponowany jest głównie do rozwoju funkcji:

- rolniczej i przetwórstwa rolno-spożywczego z uwagi na wielkość i jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- turystycznej z uwagi na wyjątkowe walory krajobrazowe, przyrodnicze i kulturowe.

Stan poszczególnych zasobów przyrody rozumiany jako standard jakości powietrza, wody, powierzchni ziemi, gleb itp. jest zróżnicowany, co potwierdzają wyniki monitoringu państwowego.

6. 1. Powietrze

Głównym celem działań w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego jest utrzymanie jakości powietrza w rejonach, gdzie jest ona dobra i jej poprawa na obszarach o przekroczonych standardach. Wymaga to prowadzenia monitoringu jakości powietrza celem uzyskania informacji o poziomach substancji szkodliwych w powietrzu w odniesieniu do standardów jakości powietrza, identyfikacji obszarów wymagających poprawy jakości powietrza, a następnie monitorowania skuteczności programów naprawczych. Jakość środowiska w gminie Lubaczów podaje się w oparciu o wyniki badań monitoringowych prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Zgodnie z kryteriami określonymi dla ochrony zdrowia i roślin, jakość powietrza atmosferycznego w strefie powiatu lubaczowskiego, w której znajduje się gmina Lubaczów, jest dobra i żadne z zanieczyszczeń gazowych (dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon (w kryterium ochrony zdrowia) oraz dwutlenek siarki, dwutlenek azotu i ozon (w kryterium ochrony roślin) osiągnęły niskie wartości stężeń. Nie stwierdzono przekroczeń obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych w powietrzu, co pozwoliło na zakwalifikowanie strefy podkarpackiej, w której znajduje się obszar powiatu lubaczowskiego, pod względem zanieczyszczenia tymi substancjami, dla obu kryteriów do klasy A.

Na jakość życia mieszkańców gminy Lubaczów coraz bardziej znaczący ma wpływ emisja komunikacyjna. Uciążliwością dla mieszkańców planowanych pod zabudowę terenów będą drogi wojewódzkie: dla obszaru w m. Lisie Jamy będzie droga wojewódzka nr 866 znajdująca się w odległości powyżej 50m, dla obszaru w m. Szczutków ok. 5 km od dróg wojewódzkich nr 866 i 867 (w kierunkach północnych), dla obszaru w m. Hurcze ok. 0,8 km od drogi kolejowej i 1 km od drogi wojewódzkiej nr 867 w kierunku północnym.

6.2. Wody

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się na podstawie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego (lub potencjału ekologicznego dla wód silnie zmienionych i sztucznych) i stanu chemicznego uzyskanych w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym. Ostateczna ocena stanu jcw determinowana jest zawsze przez gorszy z uzyskanych stanów.

Na terenie gminy Lubaczów występują jednolite części wód powierzchniowych:

1. Sołotwa do Glinianki PLRW2000162256469- Typ jcw - potok nizinny lessowo-gliniasty, Status - naturalna część wód, cel środowiskowy - dobry stan wód,
2. Świdnica PLRW2000162256489- Typ jcw- potok nizinny lessowo-gliniasty, Status - naturalna część wód, cel środowiskowy - dobry stan wód,
3. Brusienka PLRW200016228249 - Typ jcw - potok nizinny lessowo-gliniasty, Status- naturalna część wód, cel środowiskowy - dobry stan wód,
4. Dopływ spod Dachnowa PLRW2000162256492- Typ jcw - potok nizinny lessowo-gliniasty, Status- naturalna część wód, cel środowiskowy - dobry stan wód,
5. Przerwa PLRW2000162256529- Typ jcw - potok nizinny lessowo-gliniasty, Status - naturalna część wód, cel środowiskowy - dobry stan wód,
6. Dopływ w Szczutkowie - PLRW200016225654 Typ jcw - potok nizinny lessowo-gliniasty, Status - naturalna część wód, cel środowiskowy - dobry stan wód,
7. Zamiło z Czartrzem PLRW20001622529- Typ jcw - potok nizinny lessowo-gliniasty, Status - naturalna część wód, cel środowiskowy - dobry stan wód,
8. Lubaczówka od granicy państwa z Sołotwą od Glinianki do Łukowa PLRW 200019225659 - rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta, silnie zmieniona część wód, dobry potencjał wód.

Stan ekologiczny jednolitej części wód klasyfikuje się nadając jedną z pięciu klas jakości: klasa I stan bardzo dobry, klasa II stan dobry, klasa III stan umiarkowany, klasa IV stan słaby i klasa V stan zły. W przypadku potencjału ekologicznego klasa I oznacza maksymalny potencjał, klasa II dobry potencjał, klasa III umiarkowany potencjał, klasa IV słaby potencjał i klasa V zły potencjał ekologiczny.

W granicach gminy Lubaczów największą rzeką jest Lubaczówka, należąca do zlewni rzeki San od Wiaru do Wisłoka. Klasyfikacja elementów biologicznych w 2013 r. rzeki dla jcw wykazała, zarówno w JCW Lubaczówka od granicy państwa z Sołotwą, od Glinianki do Łukawca - potencjał ekologiczny dobry (II klasa),

Jednolite części wód powierzchniowych w gminie Lubaczów wraz z celami środowiskowymi, które zgodnie z Rozporządzeniem nr 4/20014 w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Górnej Wisły zakwalifikowane zostały jako naturalne części wód dobrym stanie. Osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrażone. Jedynie jcw Lubaczówka od granicy państwa z Sołotwa od Glinianki do Łukowa PLRW200019225659 - rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta, została zakwalifikowana do silnie zmienionej części wód, ale o dobrym potencjale wód.

Monitoring jakości wód podziemnych jest systemem oceny stanu i oceny zmian stanu chemicznego wód podziemnych, polegający na prowadzeniu w wybranych reprezentatywnych punktach pomiarowych powtarzalnych pomiarów i badań, a także interpretacji wyników tych badań. Przedmiotem badań i oceny są jednolite części wód podziemnych. Gmina Lubaczów znajduje się w obrębie Jednolitej części Wód Podziemnych nr 127. Ocena jcw wykonana w oparciu o wyniki monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego z 2012 r. oraz dane Państwowej Służby Hydrologicznej w zakresie stanu ilościowego wykazały dobry stan jcw nr 127.

6.3. Powierzchnia ziemi i gleby.

Powierzchnia ziemi i gleby - są degradowane głównie w wyniku działania czynników naturalnych –wód roztopowych i wód opadowych oraz w wyniku działalności człowieka /eksploatacja surowców naturalnych, budowa systemów komunikacyjnych na nasypach drogowych lub dróg dojazdowych do pól inicjujących powstawanie tzw. wąwozów drogowych/. Procesy erozyjne rozwijają się w zależności od intensywności zjawisk inicjalnych /intensywności opadów, wielkości wód roztopowych, powodziowych itp./.

Gleby gminy Lubaczów ze względu na zawartość metali ciężkich mieszczą się w grupie A standardów jakości gleb, tj. o największej czystości, a ich zawartość oscyluje wokół wartości przyjętych za naturalne. Z Raportu o stanie środowiska za rok 2013 wynika, że zakwaszenie gleb w powiecie na powierzchni 58% wykazuje odczyn bardzo kwaśny i kwaśny, a lekko kwaśny na powierzchni 27%, zaś obojętny i zasadowy na powierzchni 15 %.

6.4. Biocenozy.

Zasoby przyrody dzielą się na zasoby przyrody żywej i nieożywionej.

Zasobem przyrody żywej jest biosfera /fitosfera, zoosfera/, natomiast zasoby przyrody nieożywionej to litosfera, hydrosfera i atmosfera.

Biosfera jest chroniona na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody, ustawy o lasach, ustawy Prawo łowieckie. Podstawy ochrony litosfery, hydrosfery i atmosfery zawiera ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa Prawo wodne, ustawa Prawo geologiczne i górnicze, ustawa o odpadach.

Ochrona biosfery polega na poddaniu określonego obszaru lub obiektu przyrodniczego pod ochronę w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, wprowadzeniu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt lub ochrony łowieckiej zwierząt. Ochronie podlegają wszystkie ekosystemy leśne. Lasy o szczególnej roli ekologicznej uznawane są za lasy ochronne /glebochronne, wodochronne, ostoje zwierząt itp./.

Ochrona litosfery, hydrosfery i atmosfery realizowana jest poprzez:

- określenie standardów jakości środowiska oraz kontrolę ich osiągnięcia, w tym dla obszarów szczególnie chronionych, a także podejmowanie działań służących ich nieprzekroczeniu lub przywracaniu,
- limitowaniu korzystania z poszczególnych zasobów /pozwolenia na emisję zanieczyszczeń do atmosfery, na pobór wód i odprowadzanie ścieków, wytwarzanie i składowanie odpadów, przeznaczanie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne/,
- stosowaniu systemu opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

Ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe, zasoby przyrody takie jak obszary leśne i łąkowe gminy Lubaczów zostały objęte różnymi formami ochrony przyrody. Należą do nich:

- Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu (ROChK),

- obszary Natura 2000 – PLH180017 – Horyniec i Łukawiec PLH180024,
- rezerwat przyrody „Kamienne”,
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody.

6.5. Zakres przekształceń środowiska.

Przekształceniu poddawana jest:

- rzeka Lubaczówka w wyniku regulacji,
- powierzchnia ziemi w wyniku znacznego wylesienia, zagospodarowania rolniczego i zabudowy, uruchomienia procesów erozji, eksploatacji surowców naturalnych, budowy dróg, rowów melioracyjnych itp.
- fitocenozy i zoocenozy naturalne w wyniku wylesienia znacznej części obszaru oraz melioracji i zagospodarowania pomelioracyjnego zostały przekształcone w biocenozy półnaturalne lub agrocenozy,
- mikroklimat w wyniku zmniejszenia powierzchni lasów, obniżenia poziomu wód w dolinach, zabudowy dolin rzecznych, suchych dolin i ich wylotów oraz emisji zanieczyszczeń gazowych, hałasu i promieniowania elektromagnetycznego do atmosfery,
- krajobraz naturalny w wyniku działalności człowieka (zabudowa i użytkowanie rolnicze przestrzeni) przekształcił się na znacznym obszarze w krajobraz antropogeniczny (naturalno-kulturowy i kulturowy), natomiast obecnie w wyniku zaniechania użytkowania rolniczego na stokach o znacznym nachyleniu, w wyniku sukcesji następują przekształcenia struktury krajobrazu o charakterze naturalno-kulturowym, polegające na zwiększeniu udziału lasów,
- powiązania funkcjonalno-przyrodnicze w wyniku zabudowy dolin pełniących funkcje korytarzy ekologicznych oraz przecinania poprzecznego korytarzy dolinnych drogami.

6.6 Zakres degradacji zasobów środowiska i zdolność do regeneracji.

Degradowane są;

- wody powierzchniowe i podziemne na wskutek przenikania na znacznych obszarach do wód zanieczyszczeń antropogenicznych (ścieki bytowe), w tym z rolniczej przestrzeni produkcyjnej (nawozy i środki chemicznej ochrony roślin,) oraz z koron dróg,
- powietrze atmosferyczne wskutek znacznej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z tradycyjnych palenisk i kotłowni węglowych – brak sieci gazowej w części obszaru gminy oraz emisji zanieczyszczeń gazowych z silników samochodowych i hałasu komunikacyjnego z dróg (duże ubytki w zadrzewieniach przydrożnych lub ich brak),
- powierzchnia ziemi i gleby wskutek erozji wodnej oraz wadliwego układu pól i dróg rolniczych (wzdłuż stoków),
- zbiorowiska roślinne wskutek sukcesji naturalnej (zbiorowiska torfowiskowe w dolinach oraz kserotermiczne w enklawach śródpolnych) lub zbyt intensywnej gospodarki (lasy nie stanowiące własności Państwa),
- klimat akustyczny wzdłuż dróg publicznych wskutek stałego wzrostu ruchu na drogach,

- mikroklimat wskutek emisji zanieczyszczeń do powietrza, hałasu drogowego i przemysłowego, promieniowania elektromagnetycznego,
- krajobraz kulturowy wskutek wprowadzania zabudowy obcej dla lokalnych tradycji lub zabudowy przemysłowej (stacje telefonii komórkowych, linie elektroenergetyczne, zakłady produkcyjne itp.).

Największą odpornością na degradację i zdolnością do regeneracji charakteryzują się ekosystemy leśne oraz ekosystemy wód powierzchniowych. Znikomą zdolność do regeneracji mają wody podziemne czwartorzędowe.

W obszarze objętym projektem zmiany Studium mają miejsce spływy nawozów i środków ochrony roślin do wód powierzchniowych, spływy zanieczyszczonych wód opadowych z koron dróg publicznych, emisja spalin silnikowych z pojazdów poruszających się po drodze oraz emisja hałasu komunikacyjnego, zanieczyszczeń gazowych z procesów termicznych, pobór wód i produkcja ścieków oraz odpadów z terenów już zainwestowanych.

6.7 Struktura przyrodnicza

Gmina Lubaczów zajmuje powierzchnię 202,85km². Struktura użytkowania gruntów w gminie przedstawia się następująco:

- użytki rolne – 11 202ha, co stanowi 55,22% powierzchni całej gminy,
- lasy i grunty leśne – 8 276ha, co stanowi 40,8%,
- tereny zurbanizowane – 563ha – 2,77%,
- pozostałe tereny – 244ha – 1,21%, w tym nieużytki – 143ha – 0,7%.

W terenach gruntów ornych oraz łąk i pastwisk można zaobserwować różne siedliska przyrodnicze (łąkowo wodne, siedliska z agrocenozami).

Środowisko użytków rolnych jest zajęte pod uprawy roślin użytkowych takich jak pszenica, kukurydza, ziemniaki, rzepak i inne.

Lasy w gminie Lubaczów znajdują się we wschodniej i południowo-wschodniej jej części. Naturalne zbiorowiska leśne zostały przekształcone przez działalność człowieka. W większości przypadków, w znaczeniu fitosocjologicznym, zbiorowiska te można traktować jako zniekształcone lub fragmenty siedlisk. Dominują tu potencjalne siedliska lasowe- LM, Lś, Ww, Lwyż, LMwyż. W drzewostanach przeważa sosna – 67%.

Najważniejszym zbiorowiskiem w typie LMś i częściowo LMw jest zespół kontynentalnego boru mieszanego.

Siedliska łąkowe stanowią obudowę biologiczną śródleśnych cieków i potoków.

Najrzadziej występującym środowiskiem łąkowym jest łąg wiązowo-jesionowy.

Jednym z głównych zbiorowisk jest zespół kontynentalnego boru mieszanego z udziałem subkontynentalnego boru świeżego i suboceanicznego boru świeżego. Zbiorowiska boru świeżego stanowią głównie: sosna, dąb szypułkowy z domieszką brzozy brodawkowej, buka i osiki.

Zbiorowiska lasu świeżego porastają zwykle tereny równinne i nieznacznie nachylone. W drzewostanie dominuje sosna, a w runie borówka czarna brusznica oraz mchy.

Na terenach nisko położonych – zagłębieniach deflacyjnych o płytko występującym poziomie wód podziemnych wilgotnych, porasta zbiorowisko boru wilgotnego. Dominuje tu sosna,

z domieszką świerka i dębu szypułkowego oraz brzozy omszałej. W poszyciu dominuje kruższyna.

Na wzniesieniach wydmy suchych i piaszczystych występuje zbiorowisko boru suchego, gdzie dominuje sosna o niskiej bonitacji, a w runie gatunki kserofilne.

Zasoby przyrody dzielą się na zasoby przyrody żywej i nieożywionej.

Zasobem przyrody żywej jest biosfera /fitosfera, zoosfera/, natomiast zasoby przyrody nieożywionej to litosfera, hydrosfera i atmosfera.

Biosfera jest chroniona na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody, ustawy o lasach, ustawy Prawo łowieckie. Podstawy ochrony litosfery, hydrosfery i atmosfery zawiera ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa Prawo wodne, ustawa Prawo geologiczne i górnicze, ustawa o odpadach.

Ochrona biosfery polega na poddaniu określonego obszaru lub obiektu przyrodniczego pod ochronę w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, wprowadzeniu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt lub ochrony łowieckiej zwierząt. Ochronie podlegają wszystkie ekosystemy leśne. Lasy o szczególnej roli ekologicznej uznawane są za lasy ochronne/ glebochronne, wodochronne, ostoje zwierząt itp./.

Ochrona litosfery, hydrosfery i atmosfery realizowana jest poprzez:

- określenie standardów jakości środowiska oraz kontrolę ich osiągnięcia, w tym dla obszarów szczególnie chronionych, a także podejmowanie działań służących ich nieprzekroczeniu lub przywróceniu,
- limitowaniu korzystania z poszczególnych zasobów /pozwolenia na emisję zanieczyszczeń do atmosfery, na pobór wód i odprowadzanie ścieków, wytwarzanie i składowanie odpadów, przeznaczanie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne/,
- stosowaniu systemu opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

Ponadto, ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy Lubaczów, część obszarów leśnych i łąkowych jako elementów struktury przyrodniczej tego terenu zostały objęte różnymi formami ochrony przyrody. Zalicza się do nich:

- obszar specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH180017 – "Horyniec" i PLH180024 "Łukawiec",
- Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu (ROChK),
- rezerwat przyrody „Kamienne”,
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody.

Północno - wschodnie tereny gminy obejmują obszar Natura 2000 "Horyniec" PLH180017. Obszar mieści się na pograniczu Płaskowyżu Tarnogrodzkiego, a wyżyny Roztocza Wschodniego w wąskiej dolinie Kotliny Sandomierskiej otwierającej się ku zachodowi. Przedmiotem ochrony w tym obszarze są typy siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z oceną ogólną A, B i C wymienione w Standardowym Formularzu Danych: zmienno wilgotne łąki

trzęślicowe, torfowiska przejściowe i trzęsawiska, kwaśne buczyny, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, bory i lasy bagienne, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe oraz gatunki z Załącznika II Dyrektywy 92/43/EWG wymienione w Standardowym Formularzu danych z oceną ogólną A, B lub C: kumak, przeplatka aurinia, czerwończyk nieparek, modraszek naustitous, modraszek Teleius i ponikło kraińskie.

W obszarze stwierdzono siedlisko przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 6 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W obszarze znajduje się kolonia rozrodcza nocka dużego oraz zimowiska nocka dużego, nocka łydkowłosego oraz mopka. Obszar obejmuje również żerowisko nietoperzy. Zgodnie z Kryteriami wyboru schronień nietoperzy do ochrony w ramach polskiej części sieci Natura 2000, obiekt uzyskał 19 punktów. Północna część obszaru Natura 2000 Horyniec wraz z przylegającym terenem należącym do nadleśnictw Lubaczów i Narol jest terenem o bardzo zróżnicowanej rzeźbie terenu, niewielkim zaludnieniu i bardzo małym zagęszczeniu dróg, co sprzyja obecności wilków. Tutejsza populacja liczy około 5-6 osobników (1 wataha). Stanowi to 10% populacji w kontynentalnej części województwa, oraz 0,8% populacji krajowej. Watahy rozmnażają się regularnie, o czym świadczą obserwacje szczeniąt i słyszane wycie dorosłych z młodymi. Najbliższe populacje wilków znajdują się w Puszczy Solskiej, na Roztoczu i w Lasach Sieniawskich. Istnieją dość dobre połączenia z tymi kompleksami poprzez obszary leśne lub ekstensywnie użytkowane obszary rolne.

Niewielka część obszaru Natura 2000 "Łukawiec" PLH180024 znajduje się w południowo-zachodniej części gminy. Obszar o charakterze leśno-łąkowym, a ponadto wzdłuż cieków wodnych i w wilgotnych zagłębieniach spotyka się kilka rodzajów łąg oraz, na terenach otwartych, zbiorowiska torfowisk niskich i przejściowych. Przedmiotem ochrony w tym obszarze są typy siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z oceną ogólną A, B i C wymienione w Standardowym Formularzu Danych: ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże, jaskinie nieudostępnione do zwiedzania, żyzne buczyny, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz gatunki zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy 92/43/EWG: mopek, nocek duży wilk, przeplatka aurinia, czerwończyk nieparek,

W odległości ok. 10km w kierunku zachodnim od najbliższego obszaru objętego opracowaniem znajduje się obszar Natura 2000 Lasy Sieniawskie PLH180054 z ostoją wilka, bobra i wydry.

Północno-wschodnia część gminy przy granicy z Ukrainą weszła w skład Roztoczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (ROChK), rozciągającego się głównie na terenach gmin: Horyniec, Narol i Cieszanów. Powierzchnia Parku wynosi 31 574 ha. W rzeźbie terenu charakterystyczne są odosobnione lesiste wzniesienia, oddzielone od siebie malowniczymi dolinami. Jednym z ważnych walorów przyrodniczych jest występowanie w okolicach Horyńca-Zdroju leczniczych źródeł siarkowych i borowin. Na terenie Obszaru istnieją dwa rezerваты przyrody: "Minokąt" i "Jedlina". W granicach gminy Lubaczów tereny chronione ROChK zajmują zaledwie 1,84 % ogólnej powierzchni gminy i obejmują niewielki fragment przechodzący z terenu gminy Horyniec.

Tereny objęte opracowaniem znajdują się w znacznych odległościach od ww. obszarów chronionych (od 4,5 do ok. 10 km).

Teren w m. Szczutków znajduje się w granicach projektowanego Kryłowsko -Sieniawsko-Lubaczowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Rezerwat leśny „Kamienne” utworzony decyzją z dnia 19 kwietnia 2004r. Wojewody Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego 04.42.447), skupiający zespół świetlistej dąbrowy z licznymi chronionymi i rzadkimi roślinami w runie. Jest to obszar o powierzchni 8,27ha położony w południowo zachodniej części gminy na pograniczu z gminą Oleszyce.

Ponadto na terenie gminy występuje 11 szt. okazów starodrzewia dębów szypułkowych w formie pojedynczych drzew oraz grupa 13 dębów szypułkowych zlokalizowanych w obrębie ewidencyjnym Sieniawka i „Aleja Lipowa” z 62 drzew lipy drobnolistnej w Hucie Krysztalowej uznane za pomniki przyrody, użytki ekologiczne o łącznej pow. 19,73ha (w tym 2 użytki ustanowione w 2014r. przez Radę Gminy Lubaczów). Wszystkie wymienione obszary objęte ochroną przyrodniczą znajdują się poza obszarem objętym opracowaniem i w znacznej odległości od niego.

6.8. Udokumentowane zbiorniki wód podziemnych i ujęcia wód podziemnych.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 428 Dolina Kopalna Biłgoraj – Lubaczów. Obszar zbiornika obejmuje SW część byłego woj. zamojskiego i NE część byłego woj. przemyskiego. Jest to zbiornik czwartorzędowy obejmujący dolinę kopalną Biłgoraj- Lubaczów. W brzeżnej partii zapadliska przedkarpackiego wapienne osady budujące Roztocze zostały zrzucone uskokami na głębokość ca 100m, natomiast w partii centralnej dokumentowanego zbiornika na głębokość ca 350m. Na nich osadzony został gruby pakiet warstw krakowieckich wykształconych w postaci ilów, mułowców, łupków z drobnymi wkładkami piasków i piasków pylastych. Utwory te stanowią podłoże utworów czwartorzędowych. Główną strukturę w stropie ilów miocénskich stanowi głęboka rynna kopalna, której zasięg pokrywa się generalnie z wyznaczonym zbiornikiem GZWP 428. Utwory czwartorzędowe w obrębie rynny kopalnej osiągają miąższość do ca 80m w części północnej, ca 60m w okolicach Biłgoraja. Średnia wydajność pojedynczego otworu studziennego mieści się w granicach 20-40m³ /h. Generalnie wody w obrębie zbiornika są dobrej jakości i należą do I i II klasy; wody klasy III występują sporadycznie. Jest to zbiornik porowy, odkryty. Utworami wodonośnymi są piaszczyste i piaszczysto-żwirowe osady czwartorzędu. Ich miąższość wynosi 20 –30m. Zwierciadło wód ma najczęściej charakter swobodny. Zasilanie tego poziomu odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych oraz dopływ boczny z utworów trzeciorzędu i kredy Roztocza.

Na terenie gminy istnieją ujęcia wód podziemnych:

- ujęcie w Mokrzycy, działka o nr ewidencyjnym 206,
- ujęcie w Szczutkowie -działka o nr ewid. 516,
- ujęcie w Wólce Krowickiej – działka o nr ewid. 876,
- ujęcie w Hucie Krysztalowej obręb Sieniawka – działka o nr ewid. 63/20.

6.9. Udokumentowane złoża surowców naturalnych:

Lokalne zasoby surowców mineralnych i kopalin występujące na terenie gminy to:

- złożo gazu ziemnego występujące w południowej części gminy (przechodzące na teren gm. Wielkie Oczy) - tworzące Obszar Górniczy Gazu „Lubaczów -1”,

- złoża siarki rodzimej występujące w północno-wschodniej części gminy, z nieczynną Kopalnią Siarki w Baszni Górnej (aktualnie wygasła koncesja na wydobycie siarki, od 2016 r. przewidziane jest wznowienie działalności),
- złoża ilów nadających się do produkcji ceramiki budowlanej w rejonie Baszni Górnej - tworzące Obszar Górniczy Ilów „Smolinka -1”.

Gaz ziemny w rejonie Lubaczowa eksploatowany jest od 1957r. W 1963r. na terenie gminy Lubaczów utworzone zostały dwa obszary górnicze gazu: „Uszkowce” i „Lubaczów”. Aktualnie eksploatowany obszar górniczy gazu „Lubaczów 1” obejmuje powierzchnię 2080 ha, co stanowi 10% obszaru gminy. W części obszaru górniczego przypadającego na gminę Lubaczów znajduje się kilkanaście eksploatowanych odwiertów gazowych, ponadto gazociągi kopalniane, obiekty technologiczne - węzłowe dla infrastruktury kopalnianej (kopalnia gazu i tłocznia złożowa). Złoża siarki rodzimej szacowane jest na około 150 mln ton. Powierzchnia obszaru wynosiła około 3675 ha, co stanowi około 20% powierzchni gminy. Obszar Górniczy Ilów utworzony został dla złoża ilów wykorzystywanych w produkcji ceramiki budowlanej.

6.10. Grunty rolne i leśne.

Ochronie prawnej podlegają grunty klas I - III na glebach mineralnych oraz gleb wszystkich klas gruntów na glebach organicznych.

Ochrona gruntów leśnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej,
- przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
- poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności.

Ochrona gruntów leśnych polega na: ograniczaniu przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne; zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej; przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej; poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności.

7. Charakterystyka terenu objętego zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubaczów.

Analizowane tereny objęte zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w m. Szczutków, Lisie Jamy i Hurcze zajmują powierzchnię 12,6ha.

Dla terenów objętych zmianą, na których planowane są obiekty budowlane przewidziano zaopatrzenie w wodę z istniejących wodociągów. Ścieki bytowe będą odprowadzane w m. Lisie Jamy i Hurcze do istniejącej kanalizacji sanitarnej, zaś w m. Szczutków do bezodpływowych zbiorników. Natomiast zaopatrzenie w gaz zapewnione mają miejscowości Lisie Jamy i Szczutków.

Teren planowanej zabudowy infrastrukturalnej w zakresie ochrony zdrowia, edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej w m. Hurcze obejmuje obszar o powierzchni ok. 2,3 ha. Obecnie stanowi teren rolniczy - pastwisko klasy III i IV oraz nieużytek. Położony jest w dolinie rzeki Przerwa. Teren w m. Szczutków, na którym planowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa zagrodowa z możliwością zabudowy produkcyjno-usługowej obejmuje obszar ok. 4,8ha. Stanowi obszar pastwisk klasy V i VI oraz rowy i drogi. Jest to obszar położony w dolinie rzeki Lubaczówka. Obszar w m. Lisie Jamy przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną obejmuje powierzchnię 2,2ha terenów już zabudowanych, gruntów ornich klasy V oraz część terenów łąk i pastwisk V i IV klasy. Jest to obszar położony w sąsiedztwie doliny rzeki Lubaczówki.

Teren w m. Lisie Jamy obejmuje gliny zwałowe ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry.

Teren w m. Szczutków obejmuje muły, iły i piaski zastoiskowe. Teren w m. Hurcze obejmuje lessy i pyły lessopodobne oraz piaski, żwiry i mady rzeczne oraz torfy i namuły.

Analizowany obszar nadaje się pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe oraz zabudowę zagrodową, jednak w terenach sąsiadujących z rzekami i ciekami wodnymi oraz zbiornikami wodnymi (oczka wodne) wskazane jest zastosowanie odpowiednich rozwiązań gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowanie strefy ekotonowej od rzek i zbiorników wodnych oraz granic lasów.

8. Identyfikacja problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanej zmiany studium, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz konwencji międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska.

W niniejszej prognozie identyfikuje się obszary problemowe w odniesieniu do konwencji międzynarodowych w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu oraz krajowych przepisów ochrony środowiska, w tym przepisów o ochronie przyrody, w szczególności w odniesieniu do obszarów Natura 2000 "Łukawiec" PLH180024, "Horyniec" PLH180017, Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu, rezerwat leśny „Kamienne”, użytki ekologiczne: Kuczery w m. Sieniawka i Łąka trzęślicowa w m. Szczutków, „Huta Kryształowa” i „Łozina” w miejscowości Osada Huta Kryształowa, GZWP Nr 428 Dolina Kopalna Biłgoraj Lubaczów udokumentowanych złóż kopalni, komunalnych ujęć wód dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Należy ustalić czy zapisy zmiany Studium stwarzają ramy dla przedsięwzięć lub działań mogących potencjalnie znacząco wpływać na obszary chronione, w szczególności na obszary Natura 2000 oraz na drożność ekologiczną obszarów, trwałość zasobów oraz bioróżnorodność na poziomie ekosystemowym, siedliskowym i gatunkowym.

9. Obszary chronione na podstawie ustawy Prawo wodne oraz ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

Część terenu gminy znajduje się w obrębie udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 428 Dolina Kopalna Biłgoraj Lubaczów. Ponadto funkcjonują ujęcia wód podziemnych, w tym zaopatrujące wodociągi komunalne. Gmina Lubaczów leży w obrębie

ośmiu jednolitych części wód powierzchniowych (wymienione w rozdziale 7.2. Wody- str. 11-12) :

Ustalenia projektu zmiany Studium wymagają oceny w aspekcie generowania zagrożeń ilościowych i jakościowych dla GZWP Nr 428 Dolina Kopalna Biłgoraj Lubaczów, jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, stref ochronnych ujęć wód kredowych, wód czwartorzędowych i powierzchniowych oraz obszarów źródliskowych , udokumentowanych złóż kopalin.

10. Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektowanej zmiany dokumentu będzie kontynuowany dotychczasowy sposób użytkowania terenu, który jest w umiarkowanym stopniu kolizyjny w stosunku do środowiska, w tym oraz obszarów NATURA 2000. Wg ustaleń aktualnie obowiązującego Studium są to tereny rolne lub rolne przeznaczone pod zabudowę. Identyfikacja tendencji zmian środowiska przy braku realizacji zmian Studium jest więc oceną oddziaływania na środowisko i identyfikacją tendencji zmian w środowisku wg aktualnie istniejących funkcji terenu z uwzględnieniem ustalonej w obowiązującym planie funkcji docelowe . Oddziaływania istniejącej funkcji przedstawiają się następująco:

Przedmiot oddziaływania	Bezpośrednie	Pośrednie	wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	stałe	Chwilowe
różnorodność biologiczna	+	+/*					+		
ludzi									
flora	+						+		
fauna	+						+		
powierzchnia ziemi	+						+		
wody		*					+		*
powietrze									
klimat									
zasoby naturalne									
dobro kultury									
krajobraz									
Obszary NATURA 2000									
Projektowany K-S-L OCK									

- * - oddziaływania negatywne słabe,
- ** -oddziaływania negatywne umiarkowane;
- *** -oddziaływania negatywne znaczące,
- + -oddziaływania pozytywne

Stan istniejący (poziom referencyjny) jest korzystny dla zasobów przyrody i funkcji ekologicznej. Dominują oddziaływania pozytywne długoterminowe na elementy środowiska i funkcje ekologiczne. Agrocenozy są miejscem bytowania drobnej fauny i żerowiskami ptaków szponiastych. Agrocenozy wieloletnie stabilizują i chronią powierzchnię ziemi przed erozją oraz stabilizują stosunki wodne i retencjonują wody (spowalnia się spływ powierzch-

niowy, zwiększa się infiltracja wód w głąb górotworu). Agrocenozy jednoroczne też spełniają powyższe funkcje, ale w mniejszym zakresie.

11. Skutki dla środowiska, wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu oraz skutki wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W niniejszej prognozie ocenie poddaje się skutki wynikające z przeznaczenia terenów pod funkcje określone w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz skutki wpływu na środowisko, które może powodować realizacja ustaleń projektu dokumentu z uwzględnieniem emisji do środowiska, wykorzystania zasobów środowiska oraz oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

Przewiduje się następujące skutki powodowane emisją do środowiska oraz wykorzystaniem zasobów środowiska:

- **Wprowadzaniem gazów lub pyłów do powietrza.**

Zmiana w zakresie wzrostu emisji gazowych i pyłowych do powietrza w tych rejonach będzie związana z zabudową mieszkaniową, zagrodową i usługowo-produkcyjną. Ze względu na charakter inwestycji emisje te będą miały charakter negatywny słaby lub umiarkowany, czyli pomijalny. Podobnie poziom akustyczny także nie będzie oddziaływał negatywnie znacząco ze względu na lokalne znaczenie dróg oraz odległość od większych tras komunikacyjnych. Także działalność usługowa oraz usługowo-produkcyjna w ramach zabudowy zagrodowej nie będzie źródłem, ponadnormatywnego hałasu. Zastosowanie odpowiednich ustaleń na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (np. zieleń izolacyjna) pozwoli na zachowanie standardów akustycznych i jakościowych powietrza, a także wyeliminowanie ewentualnych oddziaływań negatywnych umiarkowanych.

- **Wytwarzanie odpadów.**

Wyznaczone obszary funkcyjne będą miejscem lokalizacji przedsięwzięć wytwarzających odpady komunalne i budowlane na etapie budowy i na etapie późniejszego funkcjonowania. W trakcie realizacji obiektów powstawać będą odpady materiałów budowlanych i ziemia z wykopów pod fundamenty (obiekty mieszkalne, mieszkalno-usługowe i usługowe, gospodarcze, inwentarskie, składowe, infrastruktura techniczna i komunalna itp.). W trakcie funkcjonowania będą powstawać głównie odpady komunalne oraz z chemicznej ochrony roślin. Sposób gromadzenia i utylizacji dla poszczególnych grup odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych ze strumienia komunalnego i rolniczego, powinien być zgodny z wymogami ustawy o odpadach oraz wojewódzkiego, powiatowego i gminnego programu gospodarki odpadami.

Przy zastosowaniu ustaleń związanych z wytwarzaniem odpadów komunalnych, z działalności usługowej i usługowo-produkcyjnej (selektywna zbiórka odpadów) zgodnie z ustawą o odpadach, z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego oraz z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lubaczów, nie będzie miała większego znaczenia dla środowiska.

Ze względu na małą skalę terenów objętych zmianą studium, niską intensywność zabudowy oraz bezpieczne pod względem ekologicznym rozwiązania gospodarki odpadami, potencjalne oddziaływania można zaliczyć do negatywnych na poziomie niskim, o charakterze stałym, o małej zmienności w skali roku.

- **Wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi.**

Zmiana Studium nie generuje funkcji wodochłonnych, a ustalenia dot. gospodarki ściekowej uwzględniają lokalne warunki hydrogeologiczne, są bezpieczne ekologicznie i nie będą negatywnie wpływać na cele środowiskowe Jednolitej Części Wód Powierzchniowych rzek: Sołotwa do Glinianki PLRW2000162256469, Świdnica PLRW2000162256489, Brusienka, PLRW200016228249 - Dopływ spod Dachnowa PLRW2000162256492, Przerwa PLRW2000162256529, Dopływ w Szczutkowie- PLRW200016225654, Zamiło z Czarzrzem PLRW20001622529- Lubaczówka od granicy państwa z Sołotwą od Glinianki do Łukowa PLRW200019225659 oraz Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 127.

Oddziaływania ustaleń zmiany Studium wynikające z rozwiązań gospodarki ściekami można zaliczyć do negatywnych słabych lub umiarkowanych - brak przesłanek do identyfikowania potencjalnych oddziaływań negatywnych znaczących. Na etapie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazane będzie zastosowanie rozwiązań zmniejszających negatywne oddziaływanie umiarkowane do oddziaływań negatywnych słabych.

- **Emitowanie hałasu.**

W zakresie ochrony akustycznej podstawę oceny hałasu w środowisku stanowi rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120 r. poz. 826) oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2002 r. w sprawie wartości progowych poziomów hałasu (Dz.U. 2007 nr 120 poz. 826).

Zgodnie z cytowanym rozporządzeniem z 14 czerwca 2007 r. dopuszczalny poziom hałasu w środowisku określa się odrębnie dla godzin: $6^{00} \div 22^{00}$ (pora dnia) i $22^{00} \div 6^{00}$ (pora nocy).

W tym przypadku za wartości dopuszczalne hałasu dla terenów chronionych, położonych poza granicami użytkownika, przyjmuje się wartości podane w załączniku nr 1 do cytowanego rozporządzenia: punkt 2 „d” (tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej).

Zgodnie z tymi ustaleniami, równoważny poziom dźwięku nie może przekraczać:

- dla pory dnia (od 6^{00} do 22^{00}) 55 dB,
- dla pory nocy (od 22^{00} do 6^{00}) 45 dB.

Na terenach objętych zmianą studium nie przewiduje się inwestycji mogących emitować hałas przekraczający dopuszczalne poziomy. Ewentualne chwilowe przekroczenie poziomu hałasu niwelować należy profilaktycznie poprzez organizowanie zieleni izolacyjnej wysokiej i niskiej wielosezonowej w formie ekranów.

- **Emitowanie pól elektromagnetycznych**

Obejmuje zagadnienie powstawania pól elektromagnetycznych szkodliwych dla otoczenia. Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne może być pochodzenia naturalnego lub sztucznego. Naturalne promieniowanie elektromagnetyczne to takie, którego źródłem jest np. ziemskie pole elektryczne lub magnetyczne, wyładowania atmosferyczne oraz fale elektromagnetyczne pochodzenia kosmicznego. Rozwojowi cywilizacji w ostatnim okresie towarzyszy wzrost liczby urządzeń wytwarzających sztuczne promieniowanie niejonizujące, które mają zastosowanie w różnych dziedzinach działalności człowieka. Z punktu ochrony środowiska istotne znaczenie posiadają urządzenia radiokomunikacji rozsiewczej a więc stacje nadawcze radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej, które emitują do środowiska fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1-300 MHz i mikrofal od 300-300.000 MHz. Jedynymi ograniczeniami na terenach objętych zmianą studium są linie elektroenergetyczne napowietrzne. Wszelka zabudowa dla stałego pobytu ludzi powinna być prowadzona poza strefą ochronną od tych linii. Projekt zmiany studium przewiduje możliwość ich demontażu i zastąpienia liniami doziemnymi. Nie zakłada również powstania obiektów i technologii związanych z wytwarzaniem promieniowania niejonizującego szkodliwego dla zdrowia w postaci pól elektromagnetycznych o częstotliwościach przekraczających dopuszczalne normy.

- **Wykorzystywanie zasobów środowiska.**

Pod funkcje budowlane przeznaczane są grunty mające status gruntów rolnych klasy III, V, V, VI i nieużytki. Wskaźnik terenów biologicznie czynnych dla terenów 1RM w m. Szczutków ustalono na poziomie minimum 20 % dla terenów 1 RM. W m. Lisie Jamy 25 % i dla terenu w m. Hurcze 30 %. W przypadku gruntów klasy III o powierzchni powyżej 0,5 ha jest wymagana zgoda organu ds. rolnictwa (Ministra).

Ustalone funkcje nie będzie generować wysokiego zapotrzebowania na zasoby środowiska oraz emitować zanieczyszczeń do środowiska w stopniu zagrażającym trwałości i stabilności zasobów. Jednak oddziaływanie na funkcje ekologiczne terenu w m. Hurcze (teren objęty zmianą obejmuje oczka wodne) mogą mieć charakter oddziaływań negatywnych co najmniej umiarkowanych.

Wykorzystanie terenu nie będzie zagrażać obszarom Natura 2000: Horyniec PLH180017 i Łukawiec PLH180024, Roztoczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, znajdujących się w znacznych odległościach od obszarów funkcyjnych oraz projektowanego Kryłowsko - Sieniawsko-Lubaczowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w granicach którego znajduje się teren objęty w m. Szczutków. Przedmiotowy teren obecnie pełni ograniczone antropopresją funkcje ekologiczne w części użytkowanej jako grunty orne (żerowisko ptaków szponiastych) oraz łąki i pastwiska, a także środowisko wodno – błotne ptaków wodnych. Po zmianie funkcji, w ramach wskaźnika terenów biologicznie czynnych, zostanie ukształtowana zieleń przydomowa ozdobna i użytkowa, towarzysząca funkcji. Ponadto, projekt zmiany Studium nie generuje obiektów dysharmonijnych mogących mieć wpływ na walory krajobrazowe, przyrodnicze, i kulturowe projektowanego Kryłowsko - Sieniawsko-Lubaczowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Po zakończeniu procesów budowlanych niszę ekologiczną szybko zasiedlą gatunki ptaków i drobnych ssaków oraz owadów towarzyszące terenom urbanistycznym o małej intensywności zagospodarowania. Wykorzystanie wód podziemnych dla potrzeb nowych funkcji, ze względu na niewielką skalę terenu oraz umiarkowaną intensywność zabudowy (wskaźnik zabudowy 70 %, 60 %, 50 %) nie będzie znacząco wpływać na jakość i ilość zasobów wód podziemnych GZWP Nr 428 Kopalna Dolina Biłgoraj Lubaczów. Sposób odprowadzania wód opadowych i roztopowych oraz oczyszczonych ścieków zapewnia bezpieczeństwo ekologiczne i brak prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego oddziaływania na wody podziemne i powierzchniowe oraz gleby. Oddziaływania na elementy środowiska, wynikające z wykorzystania zasobów środowiska (przeznaczenia gruntów rolnych pod zabudowę, poboru wód podziemnych) na etapie zmiany Studium można zaliczyć do negatywnych słabych i umiarkowanych.

- **Powierzchnię ziemi.**

Ustalenia zmiany Studium nie będą generować działań związanych z istotną zmianą ukształtowania powierzchni ziemi. Przekształcenia powierzchni ziemi nastąpią w trakcie wykonywania prac budowlanych, szczególnie w trakcie realizacji wykopów pod fundamenty. Zmiany te nie będą widoczne w krajobrazie po zakończeniu robót i zagospodarowaniu terenu. Nie wystąpią trwale znaczące zmiany ukształtowania. Oddziaływania można ocenić jako negatywne słabe.

- **Gleby.**

Ustalenia zmiany Studium wiążą się ze zmianą funkcji terenu z rolnego na rolno budowlany. Pod funkcje budowlane przeznaczane są grunty mające status gruntów klasy III, IV i V i VI. Powierzchnia gruntów klasy III nie przekracza 0,5 ha nie jest więc wymagane jest zezwolenie Ministra ds. rolnictwa na zmianę przeznaczenia przed uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zmiana przeznaczenia gruntów ze względu na niewielką skalę nie ograniczy możliwości rozwoju rolnictwa. W ramach ustalonego wskaźnika zabudowy (70 %, 60 %, 50 %) powstaną nowe obiekty budowlane i wewnętrzny układ komunikacyjny, co wiąże się z oddziaływaniem na gleby. W obrębie zmiany studium w miejscu lokalizacji obiektów budowlanych i w strefie technicznej budowy gleby zostaną całkowicie zniszczone – zabudowane i zabrukowane lub przemieszane i sprasowane. Po realizacji obiektów budowlanych będzie mieć miejsce rewaloryzacja zniszczonych gleb w pasie technicznym budowy z przeznaczeniem pod tereny zielone w ramach wskaźnika terenów biologicznie czynnych. Oddziaływania można ocenić jako negatywne słabe.

- **Wody podziemne i powierzchniowe.**

W związku z głębokimi wykopami pod fundamenty istnieje możliwość lokalnego obniżenia poziomu wód gruntowych. Realizacja projektowanych funkcji zwiększy również pobór wód podziemnych. Uzbrojenie istniejących terenów zabudowy oraz możliwość rozbudowy wodociągu na nowe tereny budowlane zabezpieczą zaopatrzenie w wodę pitną odpowiedniej jako-

ści. Teren w m. Hurcze znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 428 Kopalna Dolina Biłgoraj i Lubaczów.

Rozwiązania gospodarki ściekowej dla terenów w gminie Lubaczów oparte są o zbiorowe sieci wodociągowo-kanalizacyjne i są bezpieczne ekologicznie. Brakujące rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej powinny być uzupełnione z uwzględnieniem obowiązków dostosowania do miejscowych warunków hydrogeologicznych tzn. ograniczone do bezodpływowych zbiorników na ścieki, chyba że badania hydrogeologiczne wykluczą znaczące negatywne oddziaływanie na wody podziemne przydomowych oczyszczalni ścieków (np. w m. Hurcze oraz Szczutków). W przypadku hodowli zwierząt metodą bezściółkowa na terenach zabudowy o funkcji zagrodowej, należy stosować płyty obornikowe wraz ze szczelnymi zbiornikami na gnojowicę, w celu zmniejszenia oddziaływania negatywnego umiarkowanego do poziomu słabego.

- **Klimat.**

Ustalenia zmiany Studium nie będą generować potencjalnych zmian klimatycznych w skali makro. Na etapie wykonywania prac budowlanych będzie mieć miejsce krótkotrwały wzrost zapylenia, wzrost hałasu powodowanego pracą ciężkiego sprzętu budowlanego i środków transportowych, wzrost emisji spalin silnikowych, natomiast na etapie funkcjonowania będzie mieć miejsce emisja zanieczyszczeń gazowych, pyłowych i hałasu. odtworzenie funkcji ekologicznej na części terenu poprawi mikroklimat. Oddziaływania na klimat można zaliczyć do negatywnych słabych.

- **Zasoby naturalne.**

W obszarach przeznaczonych pod funkcje budowlane określone w projekcie zmiany Studium nie ma udokumentowanych złóż surowców naturalnych.

- **Zwierzęta i rośliny.**

Obszar objęty zmianą Studium ma charakter rolny niezabudowany i częściowo zabudowany. W sąsiedztwie terenów w Lisie Jamy znajdują się ekosystemy leśne. Wpływ ustaleń zmiany Studium na faunę i florę w obrębie lasu na terenach otaczających może mieć charakter negatywny pośredni na poziomie słabym i będzie wynikać z emisji hałasu i zanieczyszczeń gazowych i pyłów do powietrza oraz obecności ludzi (niepokojenie). Drobną fauną wycofa się ze strefy brzegowej lasów na siedliska tożsame istniejące w otoczeniu. Jednak po ustaniu prac budowlanych drobna fauna, w tym ptaki, mogą zasiedlić tereny biologicznie czynne. Ubytek żerowisk ptaków szponiastych, polnych i wodno błotnych jest niewielki w porównaniu z rozległymi, bogatymi żerowiskami w otoczeniu. W wyniku nowej funkcji może nastąpić negatywne umiarkowane oddziaływania na siedliska roślin i zwierząt w m. Hurcze (teren źródłiskowy, z oczkami wodnymi).

- **Krajobraz.**

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium przekształci walory krajobrazowe obszaru objętego zmianą funkcji. Zabudowa zagrodowa, zabudowa mieszkaniowa, usługowa (usługi

zdrowia, kultury itp.) nie mają jednak charakteru dysharmonijnego i nie generują dominant krajobrazowych. Nie będą negatywnie znacząco oddziaływać na projektowany Kryłowski - Sieniawsko-Lubaczowski Obszar Chronionego Krajobrazu, w granicach którego znajduje się teren funkcyjny w m. Szczutków.

- **Zabytki.**

W obszarze objętym projektem zmiany studium występują stanowiska archeologiczne w m. Szczutków i Lisie Jamy. Dla terenu stanowisk archeologicznych obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.). Studium zawiera uregulowania dotyczące trybu postępowania z przypadkowymi znaleziskami archeologicznymi. Oddziaływania na zabytki można uznać za neutralne.

- **Różnorodność biologiczną.**

Zmiana przeznaczenia terenów z funkcji rolniczej na rolniczą budowlaną i budowlaną nie stwarza zagrożenia dla skuteczności ochrony różnorodności biologicznej w otoczeniu, w tym w obszarach Natura 2000, na poziomie ekosystemowym i gatunkowym. Nie zmieni się również istotnie struktura przyrodnicza gminy i warunki funkcjonowania struktury przyrodniczej gminy (węzłów i korytarzy ekologicznych) oraz powiązania z cennymi obszarami przyrodniczymi znajdującymi się w otoczeniu. W terenie funkcyjnym nastąpią przekształcenia na poziomie gatunkowym. Gatunki polne, wodno - błotne i strefy brzegowej lasu przeniosą się na siedliska tożsame w otoczeniu, natomiast w ich miejsce pojawią się gatunki towarzyszące terenom zurbanizowanym (zieleń przydomowa). Dodatkowym zabezpieczeniem jest zapis w Studium dotyczący zachowania pasów ochronnych od strefy brzegowej rzek. Oddziaływania można zaliczyć do negatywnych słabych.

- **Ludzi.**

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska, natomiast o znaczącym oddziaływaniu na obszary NATURA 2000 w sytuacji zagrożenia siedlisk lub gatunków lub integralności obszaru w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody. Stan środowiska w gm. Lubaczów w świetle wyników badań PMŚ w latach 2000-2012 należy uznać za dobry. Zawartość emitowanych do środowiska zanieczyszczeń kształtuje się w granicach od kilku do kilkunastu procent dopuszczalnych norm. Stan środowiska ulega systematycznej poprawie na wskutek zmiany nośników energii, porządkowania gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami oraz zwiększania lesistości poprzez zalesienia gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej. Należy oczekiwać, że tendencja ta będzie pogłębiać się, a stan czystości środowiska będzie coraz korzystniejszy dla człowieka. Zmiana funkcji terenu z rolniczej na rolniczą budowlaną i budowlaną nie będzie generować znaczących negatywnych obciążeń środowiska, w tym znaczącego pogorszenia warunków aerosanitarnych i akustycznych. Brak również zagrożeń jakościowych i ilościowych

wych wód pitnych na etapie zmiany Studium, ponieważ rozwiązania gospodarki wodno – ściekowej zostały dostosowane do warunków hydrogeologicznych. Konieczne jest jednak na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzupełnienie ustaleń dla terenów zabudowy zagrodowej (RM) o rozwiązania gospodarki nawozami naturalnymi, w przypadku bezściółkowej hodowli zwierząt, może i powinno być wyeliminowane na poziomie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez ustalenie obowiązku posiadania płyty obornikowej oraz zbiorników na gnojowicę i gnojówkę umożliwiające półroczne przechowywanie.

- **Ryzyko wystąpienia poważnych awarii.**

Funkcje terenu ustalone w zmianie Studium nie będą generować przedsięwzięć związanych z ryzykiem wystąpienia poważnych awarii. Do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku albo do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zalicza się zakład w zależności od występowania jednej lub więcej substancji niebezpiecznych /rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej /Dz. U z 2002 r. Nr.58, poz.535/.

- **Obszary NATURA 2000 i pozostałe formy ochrony.**

Teren funkcyjny położony jest poza obszarami Natura 2000. Najbliżej Obszaru znajduje się teren w m. Szczutków oddalony od obszaru Natura 2000 Łukawiec PLH180024 o ok. 1,9 km. Ponadto, teren objęty zmianą Studium, znajduje się poza granicami pozostałych form ochrony: Roztoczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, rezerwatu Kamienne, użytkami ekologicznymi. Na terenach objętych zmianą Studium nie występują pomniki przyrody. Ze względu na odległość oraz małą skalę terenów objętych zmianą Studium i charakter zmian, projektowane tereny nie wpłyną negatywnie na obszary chronione.

12. Opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długofalowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko.

Termin „znaczące oddziaływanie na środowisko” nie został zdefiniowany w ustawie Prawo ochrony środowiska, która go wprowadziła. Logicznym wydaje się stanowisko znajdujące potwierdzenie w literaturze specjalistycznej, że o znaczącym oddziaływaniu na środowisko możemy mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości powietrza, wód powierzchniowych, gleb, poziomu hałasu i promieniowania elektromagnetycznego. Natomiast przez znaczące negatywne oddziaływanie na obszar NATURA 2000, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko rozumie się oddziaływanie na cele ochrony obszaru NATURA 2000, w tym w szczególności działania mogące: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub

siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony lub pogorszyć integralność obszaru lub jego powiązania z innymi obszarami. Tak więc, nie wszystkie oddziaływania negatywne są oddziaływaniami znaczącymi.

W niżej zamieszczonej macierzy przedstawia się oddziaływania pozytywne i negatywne na poszczególne elementy środowiska wynikające z przeznaczenia terenu pod określone funkcje, z wykorzystywania zasobów środowiska i z emisji do środowiska w odniesieniu do charakteru oddziaływań. Oddziaływania negatywne ocenia się w skali 3-stopniowej:

- negatywne słabe, które mogą być traktowane jako pomijalne,
- negatywne umiarkowane, które powinny być metodami planistycznymi i powinny być ograniczane,
- negatywne znaczące, które powinny być metodami planistycznymi i powinny być ograniczane do poziomu umiarkowanego lub wymagają rozwiązań alternatywnych (zmiana lokalizacji, ograniczenie terenu lub intensywności zabudowy, ustalenie warunków brzegowych korzystania ze środowiska).

Oddziaływania negatywne wynikać będą z faktu wykorzystania zasobów (poboru wód podziemnych i odprowadzania ścieków), emisji zanieczyszczeń z systemów grzewczych i silników spalinowych, wytwarzania odpadów oraz generowania hałasu.

Podmiot oddziaływania	bezpółśrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótko terminowe	średnio terminowe	długo terminowe	stałe	chwilowe
różnorodność biologiczna	*	*					*	*	
Ludzie	*	*					*		
Flora, siedliska	**	*					*		
Fauna	*	*					*		
Powierzchnia ziemi	*						*	*	
Wody	**	**					**	*	
powietrze	*				*			*	
Klimat	*								
Zasoby naturalne									
Dobra kultury /zabytki/									
krajobraz	*						*	*	
Obszary NATURA									
Projektowany K-S-LOCK	*						*	*	

- * -oddziaływania negatywne słabe,
 ** -oddziaływania negatywne umiarkowane;
 ***- oddziaływania negatywne znaczące
 + - oddziaływania pozytywne

Z przeprowadzonej analizy i oceny oddziaływań na poszczególne elementy środowiska można stwierdzić brak prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego wpływu ustaleń zmiany Studium na GZWP nr 428 Kopalnia Dolina Biłgoraj- Lubaczów) oraz na możliwość realizacji celów środowiskowych wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywa 2000/60/we Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca

ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej), działu III ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145) oraz Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły (2011 r.), w tym dla Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW2200127 oraz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych a tym samym na zdrowie ludzi (jakość wód pitnych).

Potencjalne oddziaływania negatywne umiarkowane na wody wynikające z braku ustaleń dotyczące gospodarki nawozami naturalnymi w terenie oznaczonym symbolem RM mogą być na poziomie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego skutecznie ograniczone do poziomu słabego poprzez odpowiednie uzupełnienie ustaleń (płyty obornikowe, zbiorniki na gnojowicę i gnojówkę z 6-cio miesięczną możliwością przechowywania) oraz ze względu na ochronę funkcji ekologicznych (ograniczenie oddziaływań negatywnych na florę i faunę znajdującą się i bytującą w obszarze objętym zmianą studium) ograniczenie powierzchni terenów zabudowanych w terenie oznaczonym symbolem 1.BI w m. Hurcze (wyeliminowanie z zabudowy terenu źródłiskowego oraz z terenu oczek wodnych wraz z zachowaniem stref ochronnych od ich krawędzi).

Projekt zmiany Studium, ze względu na charakter funkcji i wielkość terenu nie generuje obiektów dysharmonijnych i nie będzie negatywnie znacząco wpływał na krajobraz terenów otaczających obszary objęte zmianą, jak również na walory krajobrazowe, przyrodnicze, kulturowe projektowanego Kryłowsko -Sieniawsko-Lubaczowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (wysokość budynków oraz powierzchnia planowana pod ich zajęcie jest dostosowana do skali zabudowy w otoczeniu). Można je zaliczyć do negatywnych słabych, czyli pomijalnych lub nawet neutralnych.

13. Możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Ustalenia projektu zmiany Studium nie będą generować oddziaływań transgranicznych, znajdują się w odległości ponad 10 km od granic Państwa. Nie zachodzi potrzeba wdrażania procedur określonych w Prawie ochrony środowiska.

14. Możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko, w tym na krajobraz oraz możliwe rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Potencjalne oddziaływania negatywne na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych mogą być ograniczone na poziomie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez uzupełnienie i dostosowanie rozwiązań gospodarki ściekami do warunków hydrogeologicznych dla zabudowy zagrodowej (RM), natomiast oddziaływania na zasoby przyrody i krajobrazu oraz funkcje ekologiczne poprzez ograniczenie wysokości zabudowy wszystkich budowli i instalacji w terenie pod funkcje infrastruktury w m. Hurcze (pozostawienie oczek wodnych w nienaruszonym stanie oraz ustanowienie stref ekotonowych dla tych zbiorników).

15. Propozycje innych niż w projekcie ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że istnieje potrzeba zmiany lub uzupełnienia ustaleń w następującym zakresie:

- Ze względu na zidentyfikowane prawdopodobieństwo oddziaływań negatywnych umiarkowanych na wody powierzchniowe i podziemne (jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych) oraz zdrowie ludzi (potencjalne pogorszenie jakości wód pitnych) konieczne jest uzupełnienie ustaleń w zakresie rozwiązań gospodarki ściekowej- sposobu postępowania z nawozami naturalnymi w przypadku hodowli zwierząt (płyty obornikowe, zbiorniki na gnojowicę i gnojówkę zapewniające możliwość 6-miesięcznego przechowywania) w terenie oznaczonym symbolem RM,
- Ze względu na ochronę funkcji ekologicznych ograniczenie powierzchni terenów zabudowanych w terenie oznaczonym symbolem 1.BI w miejscowości Hurcze, wskazanym jest wyeliminowanie z zabudowy terenu źródłiskowego oraz z terenu oczek wodnych wraz z zachowaniem stref ochronnych od ich krawędzi.

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy lub zmian do już przyjętego dokumentu wynika z art.46.ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz.1235 ze zm.) i jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Gmina Lubaczów posiada obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone Uchwałą Nr IV/25/98 Rady Gminy Lubaczów z dnia 29.XII. 1998 r.

Zmianą objęto następujące trzy tereny:

- Teren w miejscowości **Lisie Jamy (1MN)** o pow. ok. 2,2 ha położony jest w środkowej części gminy. Znajduje się on w strefie częściowo zurbanizowanej. Komunikację zapewniają mu drogi gminne. Północna część terenu graniczy z kompleksem leśnym. Nie występują na nim wody powierzchniowe, natomiast od strony wschodniej teren sąsiaduje z bezimiennym ciekami, uchodzącym do rzeki Lubaczówki. Teren położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Najbliżej znajduje się obszar Natura 2000 "Łukawiec" PLH180024 w odległości ok. 4,5km.
W obszarze objętym opracowaniem występuje stanowisko archeologiczne, dla którego obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) i jest to stanowisko Nr 2/AZP101-87/29 wpisane do rejestru zabytków pod numerem A-596/717.
- Teren w miejscowości **Szczutków (1RM, 2MN)** obejmuje obszar o pow. ok. 4,8ha, znajdujący się w południowo-zachodniej części gminy. Stanowią go w chwili obecnej tereny rolnicze (pastwiska V i VI kl. bonitacyjnej). Komunikację zapewnia mu droga powiatowa i

drogi gminne. Teren znajduje się w sąsiedztwie zabudowy zagrodowej oraz kompleksu leśnego. Najbliższym obszarem chronionym jest obszar Natura 2000 "Łukawiec" PLH180024, położony w kierunku wschodnim w odległości ok. 1,9km. Ponadto występuje na nim stanowisko archeologiczne Nr 8/AZP102-87/2.

- Teren w miejscowości **Hurcze (IBI)** obejmuje obszar położony w zachodniej części gminy. Jest to obszar o powierzchni ok. 2,3ha. Znajduje się w strefie zurbanizowanej, komunikację zapewniają mu od strony północnej droga powiatowa, a od wschodu i zachodu drogi gminne. Na terenie występują wody powierzchniowe w jego zachodniej i południowo-zachodniej części. Jest to ciek bez nazwy, którego źródło znajduje się na przedmiotowej działce, a kończy się w odległości ok. 250m w kierunku północnym. Znajduje się tu także zbiornik wodny o pow. ok. 0,06ha oraz kilka niewielkich oczek wodnych. W odległości ok. 0,3ha w kierunku południowym znajduje się rzeka Przerwa. Teren położony jest poza obszarami chronionymi. Najbliższą formą ochrony jest obszar Natura 2000 "Łukawiec" PLH180024 położony w kierunku południowo wschodnim w odległości ok. 5,2km.

W obszarze objętym opracowaniem występują stanowiska archeologiczne, dla których obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.). W obrębie miejscowości Lisie Jamy występuje stanowisko archeologiczne Nr 2/AZP101-87/29 wpisane do rejestru zabytków pod numerem A-596/717 oraz w obrębie miejscowości Szczutków występuje stanowisko archeologiczne Nr 8/AZP102-87/2.

Dla terenów objętych zmianą, na których planowane są obiekty budowlane przewidziano zaopatrzenie w wodę z istniejących wodociągów. Ścieki bytowe będą odprowadzane w m. Lisie Jamy i Hurcze do istniejącej kanalizacji sanitarnej, zaś w m. Szczutków do bezodpływowych zbiorników. Natomiast zaopatrzenie w gaz zapewnione mają miejscowości Lisie Jamy i Szczutków.

Tereny planowanej zabudowy infrastrukturalnej w zakresie ochrony zdrowia, edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej w m. Hurcze obejmuje obszar o powierzchni ok. 2,2 ha. Obecnie są to tereny rolnicze - pastwiska klasy III i IV oraz nieużytki. Położone są w dolinie rzeki Przerwa. Teren w m. Szczutków, na którym planowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa zagrodowa z możliwością zabudowy produkcyjno-usługowej, obejmuje obszar ok. 8,0 ha. Stanowi obszar pastwisk klasy V i VI oraz rowy i drogi. Jest to obszar położony w dolinie rzeki Lubaczówka. Obszar w m. Lisie Jamy przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną obejmuje powierzchnię 2,4 ha terenów już zabudowanych, gruntów ornych klasy V oraz część terenów łąk i pastwisk V i IV klasy. Jest to obszar położony w sąsiedztwie doliny rzeki Lubaczówki.

Teren w m. Lisie Jamy obejmuje gliny zwałowe ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry.

Teren w m. Szczutków obejmuje muły, iły i piaski zastoiskowe. Teren w m. Hurcze obejmuje lessy i pyły lessopodobne oraz piaski, żwiry i mady rzeczne oraz torfy i namuły.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektowanej zmiany Studium będzie kontynuowany dotychczasowy sposób użytkowania terenu, który jest w umiarkowanym stopniu kolizyjny w stosunku do środowiska, w tym systemu przyrodniczego gminy oraz obszarów NATURA 2000. Wg ustaleń aktualnie obowiązującego studium są to tereny rolne. Identyfikacja tenden-

cji zmian środowiska przy braku realizacji zmian planu jest więc oceną oddziaływania na środowisko i identyfikacją tendencji zmian w środowisku wg aktualnie istniejących funkcji terenu z uwzględnieniem ustalonej w obowiązującym planie funkcji docelowej.

Stan istniejący (poziom referencyjny) jest korzystny dla zasobów przyrody i funkcji ekologicznych. Dominują oddziaływania pozytywne długoterminowe na elementy środowiska i funkcje ekologiczne. Agrocenozy są miejscem bytowania drobnej fauny i żerowiskami ptaków szponiastych. Agrocenozy wieloletnie stabilizują i chronią powierzchnię ziemi przed erozją oraz stabilizują stosunki wodne i retencjonują wody (spowalnia się spływ powierzchniowy, zwiększa się infiltracja wód w głąb górotworu). Agrocenozy jednoroczne też spełniają powyższe funkcje, ale w mniejszym zakresie.

Oddziaływania negatywne wynikać będą z faktu wykorzystania zasobów (poboru wód podziemnych i odprowadzania ścieków), emisji zanieczyszczeń z systemów grzewczych i silników spalinowych, wytwarzania odpadów oraz generowania hałasu.

Z przeprowadzonej analizy i oceny oddziaływań na poszczególne elementy środowiska można stwierdzić brak prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego wpływu ustaleń zmiany Studium na Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 428 Kopalna Dolina Biłgoraj- Lubaczów) oraz na możliwość realizacji celów środowiskowych wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywa 2000/60/we Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej), działu III ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145) oraz Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły (2011r.), w tym dla Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW2200127 oraz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, a tym samym na zdrowie ludzi (jakość wód pitnych).

Potencjalne oddziaływania negatywne umiarkowane na wody wynikające z braku ustaleń dotyczących gospodarki nawozami naturalnymi w terenie oznaczonym symbolem RM mogą być na poziomie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego skutecznie ograniczone do poziomu słabego poprzez odpowiednie uzupełnienie ustaleń (płyty obornikowe, zbiorniki na gnojowicę i gnojówkę z 6-cio miesięczną możliwością przechowywania) oraz ze względu na ochronę funkcji ekologicznych ograniczenie powierzchni terenów zabudowanych w terenie oznaczonym symbolem 1.BI w m. Hurcze (wyeliminowanie z zabudowy terenu źródłiskowego oraz z terenu oczek wodnych wraz z zachowaniem stref ochronnych od ich krawędzi).

Projekt zmiany Studium, ze względu na charakter funkcji i wielkość terenu nie generuje obiektów dysharmonijnych i nie będzie negatywnie znacząco wpływał na krajobraz terenów otaczających obszary funkcyjne, jak również na walory krajobrazowe, przyrodnicze, kulturowe projektowanego Kryłowsko -Sieniawsko-Lubaczowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (wielkość budynków oraz powierzchnia zajęta pod te budynki została dostosowana do wielkości terenów budowlanych w otoczeniu). Można je zaliczyć do negatywnych słabych, czyli pomijalnych lub nawet neutralnych.